

DEPARTEMENT
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Afdeling Beleidsontwikkeling
Team Integrale Jeugdhulp
Koning Albert II-laan 35 bus 30
1030 Brussel
Tel. 0490-58 58 32
integralejeugdhulp.vlaamsbrabant@wvg.vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/jeugdhulp

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

Dienst welzijn
Provincieplein 1
3010 Leuven
Tel. 016-26 73 38
welzijn.gezondheid@vlaamsbrabant.be

Verslag IROJ Vlaams-Brabant 15 december 2016

Datum:	15 december 2016
Aanwezig:	Olivier Vanhaelen, Sandra Passchyn en Fanny Lissens (Ouderswerking Vlaams-Brabant), Sylvia Woestijn en Tia Dewannemaeker (VGPH), Greet Bonner (MPI Sint-Franciscus), Hans Hebbrecht (CLB GO VZT), Linda Elsoucht CGG Ahasverus), Gie Lambeir (Stuurgroep CJ), Bruno Claessens (OCJ/ SDJ), Katrien Willems (CAW Oost-Brabant), Ria Sanders (VCLB Halle), Shari Robijns (CAW Halle-Vilvoorde), Carla Cobbaut (politie Pajottenland), Sabine Lievens (parket HV), Geert Hellinx (Provinciale afdeling K&G), Johan Ieven (pleegzorg), Jan Tibo (Sporen vzw), Koen Vandenabeele (Radar vzw), Marian Haspeslagh (ACT), Willy Van Nieuwenhuysen (provincie VBR) en Tom Herbots (voorzitter IROJ)
Verontschuldigd:	Kristof Desair (VK VBR), Anne Degroof (CKG De Schommel), Ann Van der Speeten (Yuneco), Johan Van der Auweraert (ITP), Else De Wachter (MPI Levenslust), Eric Stijnen (CGG Ahasverus), Marina Danckaerts (kinderpsychiatrie UZ Leuven), Francesca Raes (jeugdrechter Leuven), Erwin Daenen (provincie Vlaams-Brabant)
Voorzitter:	Tom Herbots
Verslaggever:	Willy Van Nieuwenhuysen

1 GOEDKEURING EN OPVOLGING VORIG VERSLAG (10/11/2016)

- De oudervertegenwoordigers vragen of ze met twee ouders en een ondersteuner aanwezig kunnen zijn op het IROJ. Het IROJ bevestigt dit. Welkom aan Sandra Passchyn als nieuw IROJ-lid.

Goedkeuring: Er worden geen opmerkingen gemaakt. Het verslag wordt goedgekeurd.

Opvolging:

- Tia vraagt dat ook de gebruikers worden uitgenodigd op de bijeenkomst in mei (zie regioplan - plan van aanpak). Het IROJ bevestigt dit.
- De toelichting over netwerk "samen tegen schooluitval" door Jean-Marie Van Steenwinckel gaat door op het IROJ van 2 februari 2017.
- Het advies aan Ter Wende/Espero werd overgemaakt aan het VAPH.
- Plan van aanpak typemodules begeleiding: stand van zaken: ingediend bij Vlaamse werkgroep RTJ, ontvangst bevestigd. Op het moment van het IROJ nog geen inhoudelijke reactie. **Noot achteraf:** inmiddels ontvingen we een inhoudelijke reactie. Je vindt ze in [bijlage 1](#) bij het verslag. Verder te bespreken op het IROJ van 02/02/2017.

Andere punten ter opvolging komen terug in de agenda.

2 MEDEDELINGEN/ VARIA

- **Uitnodiging aan het IROJ tot deelname aan stuurgroep ROG VBR/ BRU** (zie bijlage bij uitnodiging):
Bespreking:
 - Een IROJ-lid kan in het ROG het intersectoraal perspectief minderjarigen inbrengen, maar kan niet alle sectoren/ cliëntvertegenwoordigers... uit het IROJ vertegenwoordigen.
 - Vraag is of dit best gebeurt door vertegenwoordiging van het IROJ in het ROG, dan wel andersom.**Besluit:**
 - Het IROJ ziet de meerwaarde van een brug ter slaan tussen minder- en meerderjarigenzorg.
 - Het IROJ vindt het zinvol dat iemand in het ROG het perspectief minderjarigen inbrengt en instaat voor informatie-uitwisseling tussen ROG en IROJ.
 - Het IROJ vindt het aangewezen dat een VAPH-voorziening die zowel voor meerderjarigen als voor minderjarigen werkt dit opneemt.
 - Greet Bonner (VAPH) zal de uitnodiging ter bespreking voorleggen op de werkgroep minderjarigen VAPH. Ze koppelt hierover terug op het volgende IROJ (02/01/2017).

- **Terugkoppeling overleg IROJ-voorzitters en cliëntvertegenwoordigers:** op 14/11 ging een gesprek door tussen de IROJ-voorzitters VBR en BRU en de cliëntvertegenwoordigers. Cliëntvertegenwoordigers geven aan dat er weinig concrete afspraken gemaakt werden. Er was enige verwarring over de verwachtingen en de opdrachten van de cliëntvertegenwoordigers. Die verwachtingen zijn niet vanzelfsprekend. De cliëntvertegenwoordigers zijn van oordeel dat niet van hen kan verwacht worden dat zij de cliëntparticipatie gaan organiseren en uitwerken (zie actiefiche cliëntparticipatie). Wat zij wel willen doen, is ouderswerkingen en gebruikers ondersteunen.
 De ouderswerking wil in 2017 werken aan uitbreiding van het aantal oudersgroepen en het beter bekend maken van hun werking in de voorzieningen. Zij gaan op zoek naar methodieken en vorming rond participatie.
 De cliëntvertegenwoordigers hebben zeer beperkte personele- en financiële middelen. De verschillende materies van het IROJ zijn meestal moeilijk en vraagt veel voorbereiding, zeker ook voor de ondersteuners. Bovendien is de agenda niet even duidelijk en zou de Vlaamse ondersteuner van de cliëntvertegenwoordigers ook de achterliggende en inhoudelijke stukken sneller moeten krijgen. Participatie is een verantwoordelijkheid van iedereen.

- **Terugkoppeling overleg IROJ-voorzitters en ACO op 1/12:**
 - Het regioplan werd besproken (thema's: toegankelijkheid, continuïteit, verontrusting, participatie). Er zal bij elk item worden geconcretiseerd wat er Vlaams rond gebeurt en welke ruimte er is voor de IROJ. Voor 2017 is er, onder voorbehoud van goedkeuring door de inspectie financiën, een totaalbudget ter beschikking van 30.000 euro (10.000 euro voor participatie en 20.000 euro voor de andere punten in het regioplan). Het volledige budget wordt beheerd door de penhouder (cfr. vorig overleg: Alba vzw). Vraag aan elk IROJ om begin 2017 een concreet plan op te maken met prioriteiten voor 2017 en besteding van het budget.
 - Advisering door het IROJ: een aantal knelpunten werden nogmaals scherp geduid.

- **Afspraken voor uitwerking prioriteiten 2017:** de uitwerking van prioriteiten voor 2017 wordt het hoofdagendapunt op het IROJ van 02/02/2017. Zie regioplan met concretisering Vlaamse acties in bijlage 2. Alle IROJ-leden bespreken dit met hun achterban en bepalen zo concreet mogelijk (thema, concrete acties en al dan niet middelen nodig) een aantal prioriteiten voor 2017. Waar haalbaar mogen die op voorhand aan Marian worden bezorgd. Bespreking en besluit op het IROJ van 2 februari. Daarna ter goedkeuring naar het ACO.

- **Overleg jonge kinderen VBR/BRU:** op 29/11 ging een overleg jonge kinderen VBR/BRU door, op initiatief van de ITP. Bij een plaatsing van zeer jonge kinderen wordt gevraagd om steeds eerst een pleegplaatsing in overweging te nemen.
- **Kader omgaan met instemming minderjarigen en ouders in IJH** (zie nieuwsbrief jeugdhulp): check of iedereen dit ontvangen heeft. Het betreft een nota goedgekeurd door het aansturingscomité jeugdhulp (ACO) op 7/10, bezorgd aan alle afdelingshoofden om via hun kanalen te verspreiden.

3 EEN NIEUW INSTRUMENT VOOR INFO-UITWISSELING: ART 75/1

- Zie intersectorale omzendbrief 11/10/2016 (eerder doorgemailed en toegelicht op vorig IROJ)
Het parket kan via een schriftelijke vraag informeren bij de hulpverlener of een hulpverlening loopt. Die vraag kan aan de cliënt bezorgd worden via een jurist of via de politie. Het Parket van Leuven werkt nu al op die manier, en ook het Parket van Halle-Vilvoorde zal op deze wijze gaan werken.
- Toelichting afspraken met de parketten (Carla Cobbaut)
De politiediensten komen bij een huisbezoek vaak te weten dat een hulpverlening loopt en laten dit dan weten aan het parket. Bij een verontrusting zal het parket hiervan een bevestiging vragen aan de hulpverlener.
Dergelijke vraag is te verwachten als er geen consulent betrokken is.
De opstart van deze werkwijze is geagendeerd op de volgende Arrondissementele Raad Kindermishandeling.
- Vragen en opmerkingen IROJ-leden:
Volgens de gebruikers VAPH is de definitie 'verontrusting' te ruim.
De procedure roept een aantal praktische vragen op: o.a. wat kan hiervan naar de cliënt teruggekoppeld worden? Dat een vraag gesteld is? Een voorafgaandelijke toestemming van de cliënt?
De toelating wordt onder gesloten omslag bezorgd aan het Parket.
Zie model parket Leuven in [bijlage 3](#).

4 WACHTLIJSTEN RTJ EN NIET-RTJ IN DE BJB

- Terugkoppeling na bevraging bij de achterban:
 - De JAC geven aan dat het heel moeilijk is om contextbegeleiding in te schakelen: wachttijden van minstens een half jaar. CAW's willen graag een zicht krijgen op hoe lang de wachttijd is bij een aanmelding. Dit is meestal niet duidelijk.
 - OSD stelt dat er geen eenvormig beeld is, wel lange wachttijden voor residentiële opname. Er zijn vaak dubbele aanmeldingen.
 - De CGG ondervinden lange wachttijden voor de ITP. Men vermoedt dat cliënten nog vaak op meerdere wachtlijsten staan. Eén intersectorale wachtlijst RTJ zou wenselijk zijn.
 - Cliëntvertegenwoordigers stellen dat het niet voldoende is om wachtenden op een wachtlijst te plaatsen. Een 3de plaats zegt niets over de vermoedelijke duur van de wachttijd. Ondertussen moet gekeken worden welke alternatieven kunnen aangeboden worden als die wachtlijsten te lang worden.
 - In VAPH wordt vaak een prioriteit gegeven aan hulpvragers die nog niets aan hulp hebben. De ITP zou een dubbele indicatie kunnen geven voor alternatieve hulp, in afwachting van ...
 - CLB's geven aan dat scholen geen plek vinden voor leerlingen met serieuze problematieken.
 - Misschien zijn de talrijke combinatiemogelijkheden mee de oorzaak van de lange wachtlijsten?

- Problemen moeten intersectoraal worden aangepakt.
- Er is oneigenlijk gebruik omwille van wachttijden.
- Verdere opvolging: Het IROJ is voorstander van het meer centraal afstemmen van wachtlijsten: een gemeenschappelijk wachtbeheer, het loslaten van de volledige autonomie hierin. We nemen dit thema mee in de uitwerking van het regioplan. Mogelijk kan dit ook leiden tot signalen aan het beleid.

5 RECONVERSIE PSYCHIATRISCHE JEUGDHULP (K-DIENSTEN)

- Zie omzendbrief 18/02/2016 (eerder doorgemailld)
- Toelichting concreet initiatief door Greet (zie bijlage k-ADO bij uitnodiging)
Er was al een initiatief in de regio Diest. Er waren nog 6 bedden beschikbaar voor de regio Asse-Halle-Vilvoorde. Er heeft een vergadering plaats gehad met de ziekenhuizen Halle en Asse (Vilvoorde was afwezig). Er is overeengekomen dat een initiatief zou opgestart worden in het Revalidatieziekenhuis Inkendaal (De Bijtjes in Vlezenbeek Sint-Pieters-Leeuw). Er kwam uiteindelijk nog een derde initiatief van het H. Hartziekenhuis uit Leuven.
Een gezamenlijk voorstel met 3 antennepunten werd ingediend voor 30 november II. Een antwoord wordt verwacht op 15 december 2016.
- Besluit: IROJ Vlaams-Brabant geeft positief advies gegeven over het initiatief K-ADO, K-dagcentra GGZ voor adolescenten, met volgende overwegingen:
 - het initiatief is toegankelijk voor de hele provincie Vlaams-Brabant;
 - er wordt een aanbod gerealiseerd in een regio waar momenteel weinig toegang is tot jeugdpsychiatrische zorg;
 - het initiatief heeft een ruim intersectoraal draagvlak (samenwerkingsverband met partners integrale jeugdhulp);
 - GGZ-jeugdnet Yuneco gaf een positief advies.
 Marian geeft het advies door aan de initiatiefnemer.

6 ONTWIKKELINGEN CRISISJEUGDHULP

- Toelichting recente ontwikkelingen crisisjeugdhulp (zie [bijlage 4](#))
Het netwerk crisisjeugdhulp telt in 2016 ca 1370 aanmeldingen.
 1. Het Meldpunt wordt overbevraagd tov het beschikbaar aanbod. Zie situatie 2016
2016: zie verder onder tabel aanmeldingsregistratie: cijfers in blauw: 1331 aanvragen tem 7/12, waarvan 671 consult, 328 actief aanbod vanuit netwerkpartners, 353 relevant aanbod volzet.
Ruwweg: ½ consult, ¼ actief aanbod, ¼ aanbod gewenst maar niet beschikbaar.
Onbeschikbaarheid en tijdsdruk = zet CMP in onmachtpositie.
Positief: CMP/netwerk heeft wel een aanbod voor 75% van de aanmelding, dit gaat om zo'n 1000 aanmeldingen.
 2. Evolutie van de vraag naar het crisisnetwerk:
Spectaculaire toename, verdubbeling sinds 2014: zie tabel sinds 2009 (start netwerk).
Tot 2014 was het aantal aanmeldingen werkbaar. Sindsdien is er een systematische overbevraging.
 3. Spreiding aanmelders: zie tabel, via kleurcodes gegroepeerd.
In volgorde de grootste groepen van aanmelders:
 - a) groep gerechtelijk – BJB,

- b) groep onderwijs
- c) groep gezondheid
- d) groep zelfmeldingen.

De opdracht van het netwerk en de definitie van crisis en de toegang, (ook niet subsidiair), werd vanaf 2012 op Vlaams niveau in aantal stappen sterk verruimd. Dit wordt ook evident zichtbaar in de samenstelling van de tabel 'Frequentie aanmelders'.

- **Bespreking door het IROJ**
 Problematisch aan de toename is de reden van de stijging. De tekorten in het jeugdhulpaanbod komen terecht in de crisisjeugdhulpverlening. De crisismeldingen van Yuneco kunnen goed opgevangen worden. De overbelasting is vooral in Vlaams-Brabant en Antwerpen merkbaar. Het is nodig dat ook in de crisis hulp prioriteiten worden gesteld. Anderzijds zouden ook de reguliere werkingen versterkt moeten worden, zodat deze situaties niet leiden tot een crisis. Het crisismeldpunt telt 6 VTE die 24/24 en 7/7d permanentie moeten verzekeren. Een minimum is 4 om die taken op te nemen. Bovendien zijn er steeds wijzigingen die geïmplementeerd moeten worden. Cliënten schrijven meer en meer rechtstreeks in. Bovendien worden de problematieken steeds zwaarder. De hulpverlening moet meer flexibel worden.
 Het IROJ ondersteunt de gemelde problematiek. De werkgroep CJ zal hierover een nota schrijven en bezorgen aan het IROJ. Het IROJ zal die nota onderschrijven en aan de overheid vragen om hiervoor oog te hebben en gepaste maatregelen te voorzien.

7 ADVIESVRAAG OVERDRACHT PUNTEN RTH CENTRUM GANSPOEL

- Zie adviesvraag in bijlage bij de uitnodiging.
- Toelichting van de vraag (Tom Herbots):
 - Deze vraag kadert in de omzendbrief van het VAPH van 23/09, die voor wat minderjarigen betreft handelde over samenvoegen van personeelspunten en over reconversie van NRTJ naar RTJ. Er waren aanvankelijk geen aanvragen vanuit VBR en Brussel.
 - Op het vorige IROJ agendeerde Ter Wende/Espero een gelijkaardige adviesvraag, die positief werd geadviseerd.
 - Deze vraag werd gesteld na het vorige IROJ, dus de deadline van 25/11/2016 voor indiening, met advies IROJ, kon niet meer worden gehaald. Tom liet weten aan Ganspoel dat er kon worden ingediend zonder advies van het IROJ en dat het IROJ-advies later aan de aanvraag kon worden toegevoegd.
- Advies van het IROJ: het IROJ geeft een positief advies.
- Marian geeft dit door aan Ganspoel.

8 ADVISERING BIJ UITBREIDINGSBELEID 2017 RTH VAPH

- **Toelichting door VAPH-voorzieningen** (Greet Bonner). Zie dossier werkgroep minderjarigen VAPH (eerder doorgemild).
- **Besluit: het voorstel van de werkgroep advisering wordt gevolgd:**
 - Het dossier van de werkgroep minderjarigen VAPH wordt bekrachtigd. Het IROJ geeft hierover positief advies.
 - De IROJ vragen aan de administratie VAPH dat de 2/12 van de middelen die in 2017 niet worden toegekend, transparant worden besteed in de regio's Vlaams-Brabant en Brussel voor minderjarige personen met een handicap.

Marian geeft het advies door aan de betrokken voorzieningen en aan de administratie VAPH.

9 CLIËNTOVERLEG EN BEMIDDELING IN REGIO VLAAMS-BRABANT

- **Toelichting:** Willy Van Nieuwenhuysen (zie power point in [bijlage 5](#))
- **Bespreking:** tijd voor bespreking ontbrak. Dit wordt hernomen op het IROJ van 02/02.
- **Besluit:**
 - Bespreking op het IROJ van 02/02/2017.
 - De IROJ-leden toetsen alvast bij de achterban af welke voorzieningen interesse hebben om een toelichting te krijgen op de werkvloer rond de werking van beide methodieken;
 - De IROJ-leden bekijken in de achterban of er interesse is om deel uit te maken van de pool van externe deskundigen.

10 AGENDA VOLGEND IROJ (02/02/2017)

- Kennismaking met IROJ en nieuwe governance (Inge Debel)
- Prioriteiten regioplan jeugdhulp voor 2017
- Netwerk "Samen tegen Schooluitval": Jean-Marie Vansteenwinckel
- Bespreking cliëntoverleg en bemiddeling

Afspraak	Wie	Tegen	Status	Opmerking
Bespreken op WG minderjarigen: deelname aan ROG	Greet Bonner (VAPH)	IROJ 02/02		
Vorbereiding concrete acties regioplanning 2017: bespreken met achterban	Iedereen	IROJ 02/02		Vooraf aan Marian waar haalbaar
Advies uitbreidingsbeleid RTH VAPH doorgeven aan voorzieningen en administratie VAPH	Marian	Asap	OK	
Advies reconversie psychiatrische jeugdhulp aan initiatiefnemer	Marian	Asap	OK	
Advies overdracht punten RTH aan Centrum Ganspoel	Marian	Asap	OK	
Nota CJ aan het IROJ bezorgen	Gie	IROJ 02/02		
Aftoetsing bij achterban welke voorzieningen interesse hebben om een toelichting CO/ bemiddeling te krijgen in de voorziening	Iedereen	IROJ 02/02		
Aftoetsing bij achterban wie interesse heeft om extern deskundige te worden (cliëntoverleg)	Iedereen	IROJ 02/02		